

2003. évi LII. törvény

a növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról¹

Az Országgyűlés – felismerve, hogy a magas színvonalú növénytermesztés alapját jelentő genetikai anyagok megőrzése, a növényfajták állami elismerése, a megfelelő minőségű vetőmag, vegetatív szaporító alapanyag, illetve ültetési anyag előállítása és felhasználása, valamint a korszerű fajtahasználat alapvető nemzetgazdasági érdek –, annak érdekében, hogy a vetőmag, vegetatív szaporító alapanyag, illetve ültetési anyag megfeleljen a fenntartható fejlődésnek, a hazai és a nemzetközi követelményeknek, a következő törvényt alkotja:

Általános rendelkezések

1. § (1) E törvény a növénytermesztés biológiai alapjainak megőrzése és fejlesztése érdekében szabályozza a genetikai anyagok megőrzését és fenntartását, a növényfajták állami elismerését, a fajtahasználatot, az ebben érdekelt bejelentők, szaporítóanyag előállítók, feldolgozók, forgalmazók és felhasználók jogait és kötelezettségeit, továbbá a szaporítóanyag előállításának, hivatalos vizsgálatának, forgalomba hozatalának, felhasználásának és ezek ellenőrzésének rendjét.

(2) E törvény rendelkezéseit

a) a genetikai anyagok megőrzésére,

b) a külön jogszabályban meghatározott fajjegyzékben felsorolt, illetve állami elismerésre bejelentett szántóföldi, kertészeti – beleértve szőlő esetében a klónokat is –, erdészeti fajták állami elismerésére, fajtafenntartására, valamint

c) a szaporítóanyagok továbbszaporítására, ellenőrzésére, minősítésére, forgalomba hozatalára és felhasználására kell alkalmazni.

(3) A növényfajta oltalmára külön törvény² rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4)³ Géntechnológiával módosított növényfajták esetében a géntechnológiai tevékenységet szabályozó törvényben⁴ foglalt előírásokat is alkalmazni kell.

2. § E törvény alkalmazásában:

1. *Biológiai alapok*: a törvény hatálya alá tartozó növényfajok, -fajták, ezek szaporítóanyaga, továbbá az előállításukat szolgáló növényállományok, szaporítások.

2. *Genetikai anyagok*: valamennyi olyan növényi eredetű anyag, amely aktuális, vagy potenciális értéket képvisel az élelmezésben és a mezőgazdaságban, ideértve az olyan szaporítóanyagokat is, amelyek funkcióképes öröklési egységeket tartalmaznak.

3. *Növényfajta*: növények egy botanikai taxonon belül ismert legalacsonyabb szintű csoportja, amely nemesítői tevékenység eredményeként jött létre, és

a) egy genotípus vagy genotípusok kombinációja által meghatározott tulajdonságokkal jellemezhető,

b) más növénycsoportoktól legalább egy tulajdonság kifejeződése alapján megkülönböztethető, valamint

c) továbbszaporítása során tulajdonságait változatlanul megőrzi, és ezáltal ugyanazon egységnek tekinthető.

4. *Oltalom alatt álló növényfajta*: a nemzeti növényfajta-oltalomban, illetve a közösségi fajtaoltalomban részesített növényfajta.

5. *Állami fajtaelismerés*: hivatalos vizsgálatok és eljárások rendszere, amelynek eredményeként a növényfajta, illetve a szőlő klón a Nemzeti Fajtajegyzékbe bejegyzésre kerül.

6.⁵ *Nemzeti Fajtajegyzék*: Magyarországon állami elismerésben részesített növényfajták, szőlő klónok, szaporításra egyedileg engedélyezett zöldség-, gyümölcs- szőlő és erdészeti fajták, tájfajták, valamint a hivatalos leírással rendelkező gyümölcsfajták lényeges adatait tartalmazó, évente közzétett jegyzék.

7. *Leíró Fajtajegyzék*: a Nemzeti Fajtajegyzékben felsorolt egyes növényfajták leírását és lényeges jellemzőit tartalmazó jegyzék.

8. *Ajánlott Fajták Jegyzéke*: a Nemzeti vagy a Községi Fajtajegyzékben felsorolt növényfajták közül a szakmai és civil szervezetek által szélesebb körű összehasonlító fajtavizsgálatok alapján meghatározott termőhelyre és termesztési célra javasolt növényfajták jegyzéke.

9.⁶

10.⁷ *Közösségi Fajtajegyzék*: az Európai Bizottság által közzétett fajtajegyzék, amelyet az Európai Unió tagállamainak (a továbbiakban: tagállamok) Nemzeti Fajtajegyzékai alapján állítanak össze.

11.⁸ *Erdészeti Szaporítóanyag-forrás Jegyzék*: az Európai Bizottság által közzétett erdészeti szaporítóanyag forrást tartalmazó közös jegyzék.

12. *Fajtaminősítő Bizottság*: a növényfajta állami elismerésre javasoló szakértői testület.

13.⁹ *Nemesítő*: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet,

a) aki az adott fajta maga nemesítette vagy felfedezte és továbbfejlesztette,

b) az a) pont szerinti személy munkáltatója, amennyiben az a) pont szerinti személy munkaviszonyból folyó kötelessége a nemesítés vagy felfedezés és továbbfejlesztés,

c) az a) pont szerinti személy munkájára megbízást adó, vagy

d) az a)–c) pont szerinti személy örököse, illetve jogutódja.

14.¹⁰ *Bejelentő*: olyan természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki fajta állami elismerése iránti kérelmet nyújt be.

15.¹¹

- 16.¹² *Fajtafenntartó*: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki a növényfajta változatlan formában való megőrzését, fenntartását végzi, és gondoskodik a szaporításához szükséges kiindulási anyag folyamatos előállításáról, vagy aki a növényfajta fenntartásáért felelős.
17. *Fajtavizsgálat*: a növényfajta állami elismeréséhez szükséges DUS vizsgálat és gazdasági értékvizsgálat.
18. *DUS-vizsgálat*: megkülönböztethetőség, egyöntetűség (egyneműség), állandóság (Distinctness, Uniformity, Stability) meglétének vizsgálata.
19. *Gazdasági értékvizsgálat*: a növényfajta mennyiségi és minőségi mutatókkal kifejezett termesztési, illetve használati értékének vizsgálata.
20. *Szaporítóanyag*: vetőmag, vegetatív szaporító alapanyag, valamint ültetési anyag.
21. *Vetőmag*: generatív szaporítóanyag, ideértve a burgonya és a csicsóka vetőgumót is.
22. *Vegetatív szaporító alapanyag*: új növények vegetatív úton történő előállítására szolgáló növények, növényi részek, beleértve az alanycsemetét és a magoncot is.
23. *Ültetési anyag*: vetőmagból vagy vegetatív szaporító alapanyagból előállított, illetve felnevelt ültetésre szánt növények, beleértve a palántát is.
24. *Klón*: általános értelemben egyetlen egyed vegetatív szaporulatának összessége; szőlő esetében egy növényfajta meghatározott egyedének azon vegetatív szaporítású utódai, amelyek fajtaazonosságuk, fenotípusos bélyegeik és egészségi állapotuk alapján megfelelnek a kiválasztott szőlőtökének.
- 25.¹³ *Törzsültetvény*: szaporítóanyag előállítására létesített, e célnak megfelelően kezelt, a növénytermesztési hatóság által minősített növényállomány.
26. *Szaporulati fok*: a továbbszaporítás során a kiindulási anyaghoz viszonyított leszármazási szint, amely az egymás utáni ismert elszaporítások számát fejezi ki.
- 27.¹⁴ *Szaporítóanyag-előállító*: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki a növényfajta vetőmagjának szaporítására, vegetatív szaporító alapanyagának és ültetési anyagának előállítására, feldolgozására, forgalomba hozatalára jogosult, illetve a szaporítóanyag-minősítési eljárást kezdeményezi.
- 28.¹⁵ *Szaporítóanyag-forgalmazó*: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki szaporítóanyagot értékesítési céllal készletez, bemutat, eladásra felkínál, vagy más részére elad.
29. *Szaporítóanyag forgalomba hozatal*: szaporítóanyag készletezés, bemutatás, eladásra való felkínálás, eladás vagy szállítás más részére bármilyen formában.
30. *Szaporítóanyag minősítés*: hazai és nemzetközi előírások szerinti és a külön jogszabályban meghatározott módon, állami felügyelettel végzett ellenőrzési eljárás.

31. *Fémzárolás*: a minősített szaporítóanyag-tétel csomagolási egységének oly módon történő lezárása fémzár vagy azt helyettesítő más anyag vagy módszer alkalmazásával, hogy a csomagolási egység megsértése nélkül a tételhez hozzáférni ne lehessen.

32. *Szaporítóanyag előállítási zárt körzet*: a szaporítóanyag előállítás genetikai és növényegészségügyi tisztaságának megőrzése céljából e törvényben és külön jogszabályban előírt korlátozásokkal elrendelt termesztési körzet; ide tartoznak a külön jogszabályban meghatározott nagyságú törzsültetvények is.

33.¹⁶ *Céltermeltetés*: tagállamokon kívüli országban lakóhellyel rendelkező természetes személlyel vagy székhellyel, telephellyel rendelkező jogi személlyel, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel kötött szerződés alapján Magyarország területén szaporítóanyag termesztése azzal a céllal, hogy az előállított szaporítóanyag teljes mennyiségét az Európai Unió területéről kiszállítsák.

34. *Védőtávolság*:

a) *elválasztó sáv*: az a távolság, amely a vetőmag előállítás mechanikai keveredés-mentességét szolgálja,

b) *izolációs távolság*: az a távolság, amely az idegen beporzás-, valamint növényegészségügyi fertőzésmentes szaporítóanyag előállítást szolgálja.

35.¹⁷ *Géntechnológiával módosított szervezettel szennyezett vetőmag*: az a vetőmag, amely

a) Európai Unióban engedéllyel nem rendelkező,

b) az Európai Unióban termesztési célú felhasználásra ki nem terjedő engedéllyel rendelkező, vagy

c) az Európai Unióban termesztési célú engedéllyel rendelkező, de védzáradéki eljárás alatt álló

géntechnológiai módosítás által megváltozott génállományú természetes szervezetet tartalmaz, illetve ilyen természetes szervezetből áll.

36.¹⁸ *Vetőmag szaporító tábla*: az az összefüggő földterület, amelyen a vetőmag-előállító egy növényfaj azonos szaporítási fokú fajtáját termeszti, a közvetlenül egymás melletti (érintkező) táblákat egy táblaként lehet kezelni, amennyiben út, árok, fasor, illetve egyéb az azonos művelést nem kizáró tereptárgy választja el ezeket egymástól és a vetésidő vagy a növényállomány fejlettségi állapotában mutatkozó eltérés az érintett táblák (táblarészek) között maximum 7 nap.

3. §¹⁹ Tilos a növényfajta jogszabályi előírásoknak nem megfelelő használata és a szaporítóanyag hamisítása.

A genetikai anyagok megőrzése és fenntartása

4. § (1) A genetikai változatosság és a hazai mezőgazdaság genetikai anyagainak védelme, a jogszabályban meghatározott jelentős növényfajok, változatok, fajták és vad rokonfajok, mint génforrások megőrzése és fenntartása állami feladat.

(2) A genetikai tartalékként megőrzött növényanyagokat és az ezekre vonatkozó teljes információt külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint nemesítési, oktatási és kutatási célra szabadon hozzáférhetővé kell tenni.

(3) A genetikai anyagok megőrzésének, fenntartásának feltételeit és részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

A növényfajta állami elismerése

5. § (1)²⁰ Magyarországon a Nemzeti Fajtajegyzékbe való felvétel céljából a külön jogszabályban felsorolt növényfajok fajtáit állami elismerésben kell részesíteni. Egyéb növényfajok fajtái esetében állami elismerés adható.

(2) Az állami elismerésre bejelentett növényfajta meghatározott ideig, legfeljebb az állami elismerés időpontjáig kaphat egyedi szaporítási engedélyt. Az engedély kiadásának feltételeit külön jogszabály határozza meg.

(3) Az állami elismerés növényfajonkénti, valamint növényfajon belüli felhasználási cél szerinti feltételeit külön jogszabály határozza meg.

(4) Az oltalom alatt álló növényfajta állami elismerésekor e törvény előírásait kell alkalmazni.

6. § (1) Állami elismerésben az a növényfajta részesíthető, amely

a) más növényfajtatól megkülönböztethető, állandó és egyöntetű (egynemű),

b) jogszabályban meghatározott növényfajok fajtái esetében megfelelő gazdasági értékkel is rendelkezik,

c) megfelelő és bejegyezhető fajtanévvel rendelkezik, és

d) amely növényfajta bejelentője teljesíti az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott feltételeket.

(2) A növényfajta

a)²¹ megkülönböztethető, ha adott genotípusból vagy genotípusok kombinációjából kifejeződött jellemzőiben határozottan eltér minden más növényfajtatól, amelynek létezése közismert a bejelentés benyújtásának időpontjában; a növényfajta közismert, ha azt Magyarországon vagy valamely tagállamban nemzeti fajtajegyzékre vétel céljából bejelentették, a bejelentés eredményeként nemzeti fajtajegyzékre vették, a Közösségi Fajtajegyzékben szerepel, valamint növényfajta-oltalom tárgya volt, növényfajta-oltalom alatt áll vagy növényfajta-oltalom iránt bejelentették.

b) egyöntetű (egynemű), ha a szaporítási sajátosságai következtében várható variabilitástól eltekintve megfelelően egységes a megkülönböztethetőség vizsgálata során értékelt, valamint a fajtaleírásban közzétett lényeges tulajdonságaiban,

c) állandó, ha a megkülönböztethetőség vizsgálata során értékelt, valamint a fajtaleírásban közzétett lényeges tulajdonságai változatlanok maradnak az ismételt szaporítást követően, vagy minden egyes szaporítási ciklus végén.

(3) Bejegyezhető az a fajtanév, amely lehetővé teszi a növényfajta kétséget kizáró azonosítását, és megfelel a vonatkozó külön előírásoknak.

(4) A növényfajta gazdasági vagy használati értéke akkor kielégítő, ha a Nemzeti Fajtajegyzékbe felvett más növényfajtákhoz viszonyítva a fajtajellemzők egészében véve akár a művelésben, akár a termesztett növény vagy termékei felhasználásában egyértelmű javulást tesznek lehetővé, legalább egy adott régióban folytatott termesztés esetén.

(5) A gazdasági érték megállapításának kötelezettsége alól kivett növényfajták körét külön jogszabály állapítja meg.

7. § (1)²² A növényfajtat állami elismerésre a növénytermesztési hatósághoz kell bejelenteni.

(2) Bejelentést tehet

a) a nemesítő,

b)²³ Magyarországon, az Európai Unióban, vagy valamely tagállamban nemzeti vagy közösségi növényfajta-oltalomban részesített növényfajta jogosultja, vagy a növényfajta-oltalomra bejelentett növényfajta igényjogosultja,

c) a fajtafenntartó,

d)²⁴ tájfajta esetében a növényfajtaival rendelkező természetes személy, jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet, ha a bejelentés nem sért növényfajta-oltalmi jogokat.

(3)²⁵ Képviselő lehet

a) magyar állampolgár vagy Magyarország területén lakóhellyel rendelkező természetes személy, vagy székhellyel, telephellyel rendelkező jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, vagy

b) más tagállam területén lakóhellyel rendelkező természetes személy vagy székhellyel, telephellyel rendelkező jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.

(4)²⁶ A tagállamokon kívüli országban lakóhellyel rendelkező természetes személy vagy székhellyel, telephellyel rendelkező jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet csak képviselő útján jelenthet be növényfajtat állami elismerésre.

(5)²⁷ Nem jelenthet be növényfajtat állami elismerésre az a személy, aki az agrárpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztériummal (a továbbiakban: minisztérium) vagy a növénytermesztési hatósággal közszolgálati jogviszonyban, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, illetve a Fajtaminősítő Bizottság tagja, e jogviszonyának, illetve tagsági viszonyának megszűnéséig, valamint az azt követő 3 évig.

8. §²⁸ A növényfajta állami elismerésre való bejelentésekor nyilatkozni kell arról, hogy a bejelentett növényfajta géntechnológiával módosított szervezet-e, és a módosítás milyen célra irányult. A géntechnológiával módosított növényfajták esetében a növénytermesztési hatóság csak a külön jogszabályban foglalt előírások teljesítését követően kezdheti meg a kísérleti vizsgálatokat.

9. § (1)²⁹ Az állami elismeréshez és a növényfajta-oltalomhoz szükséges vizsgálatok elvégzéséről Magyarországon a növénytermesztési hatóság gondoskodik. A növénytermesztési hatóság a DUS-vizsgálatok módszereit a vonatkozó nemzetközi előírások, a gazdasági értékvizsgálat módszereit pedig a minősítő intézet által az Európai Unió vonatkozó előírásai figyelembevételével kidolgozott és a Fajtaminősítő Bizottság által jóváhagyott módszer szerint határozza meg. Az egyes növényfajok fajtáinak állami elismeréséhez szükséges kísérleti vizsgálatok számát és időtartamát külön jogszabály határozza meg.

(2)³⁰ A növénytermesztési hatóság az állami elismerésre bejelentett növényfajta fajtavizsgálatának eredményeit – a kizárólag csak DUS-vizsgálatra kötelezett zöldség- és gyümölcsfajták kivételével – a javaslatával együtt a Fajtaminősítő Bizottság elé terjeszti. A növénytermesztési hatóság a zöldség- és gyümölcsfajták eredményes DUS- vizsgálatára alapján határozatot hoz az állami elismerésről vagy új fajtafenntartó bejegyzéséről.

10. § (1) A Fajtaminősítő Bizottság állásfoglalást hoz

a) a növényfajta állami elismerésére, az állami elismerés meghosszabbítására, illetve visszavonására,

b) a fajtavizsgálatok meghosszabbítására vagy megszüntetésére,

c) másik fajtanév bejegyzésére,

d) újabb fajtafenntartó bejegyzésére.

(2)³¹ A Fajtaminősítő Bizottság szakágazonkénti szekciókból áll. Az egyes szekcióknak legalább öt tagja van. A Fajtaminősítő Bizottságba tagokat

a) jelöl az agrárpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: a miniszter), a növénytermesztési hatóság, valamint

b) jelölhet a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara, a Magyar Tudományos Akadémia, a termékpálya szerinti terméktanácsok (a továbbiakban: terméktanács), a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa, az agrárkutató és -felső oktatási intézmények, valamint a szakmai érdekképviselők.

(3)³² A Fajtaminősítő Bizottság elnökét, tagjait a miniszter nevezi ki a delegáló szervezetek javaslata alapján. A Fajtaminősítő Bizottság szekció elnökeit a miniszter jelöli ki. A Fajtaminősítő Bizottság titkársági feladatait a növénytermesztési hatóság látja el.

(4) A Fajtaminősítő Bizottság tagjainak névsorát a minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

(5) A Fajtaminősítő Bizottság működésére vonatkozó előírásokat a miniszter jogszabályban állapítja meg.

11. § (1)³³ A növényfajták meghatározott időtartamra szóló állami elismeréséről, annak meghosszabbításáról, illetve a lejáratú időpont előtt a Nemzeti Fajtajegyzékből való törléséről a Fajtaminősítő Bizottság állásfoglalása alapján a növénytermesztési hatóság adja ki a határozatot.

(2)³⁴ Az állami elismerés időtartama szőlő-, gyümölcs-, erdészeti fajták és fásszárú energetikai célú fajták, illetve fásszárú dísznövények esetében a megadáستól számított 30. év végéig, egyéb

növényfajták esetében a megadástól számított 10. év végéig tart, amely a bejelentő kérelmére további 30, illetve 10 éves időtartamra többször is meghosszabbítható.

(3) Az állami elismerés megszűnik a növényfajta elismerési idejének lejárta esetén, a bejelentő kérelmére, illetve külön jogszabályban meghatározott esetekben.

12. § (1)³⁵ A növénytermesztési hatóság az állami elismerésben részesített növényfajtákról közhitelű nyilvántartást vezet és közzéteszi a Nemzeti Fajtajegyzéket.

(2)³⁶ A növénytermesztési hatóságnak az állami elismerési eljárás során vezetett közhitelű nyilvántartásába be kell jegyeznie a növényfajta állami elismerésének tényét, az állami elismerés évét, a bejelentő, illetve a képviselő nevét, a növényfajta fenntartóját, és kérelemre a nemesítő nevét.

(3)³⁷ A Nemzeti Fajtajegyzékben lévő elismert növényfajták leírását és jellemzőit a növénytermesztési hatóság teszi közzé a Leíró Fajtajegyzékben.

(4)³⁸ A szélesebb körű termelői tájékoztatás érdekében, részben a növénytermesztési hatóság kísérletei, részben saját vizsgálataik és más intézetek adatai alapján, a külön jogszabályban meghatározott szakmai és civil szervezetek közzéteszik az Ajánlott Fajták Jegyzékét.

13. § (1) A nemesítőt megilleti az a jog, hogy a növényfajta nemesítőjeként feltüntessék, illetve, hogy a növényfajta nemesítőjeként nyilvánosan elismerjék. A növényfajta minősített szaporítóanyaga után, a fajtahasználatért a fajtafenntartót szerződés alapján díjazás illeti meg.

(2) A 7. § (2) bekezdése szerint a növényfajtát állami elismerésre bejelentő, illetve a növényfajta tulajdonosa a jogszabályok betartásával a növényfajtaival szabadon rendelkezhet.

A növényfajták fenntartása

14. § (1)³⁹ A Nemzeti Fajtajegyzéken szereplő növényfajta fajtaleírásában rögzített tulajdonságainak és gazdasági értékének megőrzéséről fajtafenntartással kell gondoskodni. A fajtafenntartás eredményességét a növénytermesztési hatóság ellenőrzi a fajtaleírásban rögzített morfológiai tulajdonságok alapján.

(2) A fajtafenntartás a bejelentő vagy megbízottja feladata.

(3)⁴⁰ Ha az állami elismerésben részesített növényfajta fenntartására újabb fajtafenntartó támaszt igényt, akkor azt a növénytermesztési hatósághoz be kell jelenteni. A növénytermesztési hatóság a fajtafenntartókat a Nemzeti Fajtajegyzékben közzéteszi.

A szaporítóanyagok előállítása és forgalomba hozatala

15. § (1)⁴¹ Magyarországon

a) a Nemzeti Fajtajegyzékben,

b)⁴²

c)⁴³ a Közösségi Fajtajegyzékben, valamint szőlő és gyümölcs esetében bármely tagállam fajta (klón) jegyzékében,

d)⁴⁴ az Erdészeti Szaporítóanyag-forrás Jegyzékben,

e) a dísnövényekre vonatkozó külön jogszabályban

szereplő faj, növényfajta szaporítóanyagát szabad forgalomba hozatal céljára előállítani, forgalomba hozni, továbbszaporítani, árutermesztésre és árutermesztő ültetvény létesítésére felhasználni, amennyiben azok a külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelnek.

(1a)⁴⁵ A természetes környezet megőrzésére szánt takarmánynövény-vetőmagkeverékek begyűjtése a természetvédelmi hatóság, forgalmazása a növénytermesztési hatóság engedélyével végezhető.

(2)⁴⁶ A növénytermesztési hatóság – a miniszter e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében foglaltak szerint – engedélyezheti az (1) bekezdésben foglaltaknak meg nem felelő szaporítóanyag eseti felhasználását.

(3) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az (1) bekezdés alá nem tartozó növényfajok, illetve -fajták szabadon előállíthatók, forgalomba hozhatók, továbbszaporíthatók és árutermesztésre, árutermesztő ültetvény létesítésére felhasználhatók.

(4)⁴⁷ Magyarország területén tilos szaporítóanyagként felhasználni céltermeltetésből bármilyen okból visszamaradt szaporítóanyagot.

(5) Az oltalom alatt álló növényfajta szaporítóanyagát csak a 15. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek szerint lehet termesztani és forgalomba hozni.

(6) A kábítószeres vagy pszichotróp anyagok előállítására alkalmas növényfajok szaporítóanyagának előállítását és forgalomba hozatalát külön jogszabály feltételekhez kötheti.

(7)⁴⁸ E törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott esetekben a szőlő-, gyümölcs-, erdészeti és fás szárú energetikai szaporítóanyagok, valamint a zöldségpalánta előállításához és forgalomba hozatalához a növénytermesztési hatóság engedélye, illetve a dísnövény szaporítóanyagok előállításához és forgalomba hozatalához az előállító, forgalmazó nyilvántartásba vétele szükséges. A kérelemben meg kell jelölni a kérelmező természetes személyazonosító adatait, illetve a szervezet nevét és székhelyét.

(8)⁴⁹ A növénytermesztési hatóság a (7) bekezdés szerinti tevékenység folytatását engedélyezi, illetve nyilvántartásba veszi, ha a kérelmező megfelel e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott feltételeknek. A növénytermesztési hatóság az engedély megadásával egyidejűleg nyilvántartásba veszi a szolgáltatót.

(9)⁵⁰ Vetőmag forgalomba hozatali tevékenységet az folytathat, aki megfelel az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott feltételeknek. Aki vetőmag forgalomba hozatali tevékenységet kíván folytatni, köteles erre irányuló szándékát a növénytermesztési hatóságnak bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a természetes személy bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(10)⁵¹ A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező szolgáltató a (7), illetve a (9) bekezdés szerinti tevékenység határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében történő folytatására irányuló szándékát köteles a növénytermesztési hatóságnak bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a természetes személy bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(11)⁵² A növénytermesztési hatóság közhiteles hatósági nyilvántartást vezet a 23. § (1) bekezdésében felsorolt tevékenységekről. A közhiteles hatósági nyilvántartásból kizárólag az érintett tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

16. § (1) Az Európai Unióból történő kivitel (a továbbiakban: export) esetén csak a nemzetközi egyezmények, illetve az importáló ország előírásainak megfelelően ellenőrzött, a külön jogszabályban meghatározott kísérő okmánnyal rendelkező szaporítóanyag tétel mutatható be kiviteli ellenőrzésre.

(2)⁵³ Magyarország területén való felhasználás vagy forgalomba hozatal céljából szaporítóanyagnak a tagállamokon kívüli országból történő behozatala (a továbbiakban: import) a 15. § (1) bekezdésében, illetve (2) bekezdésében foglaltak betartása esetén megengedett. Az import okmányokhoz mellékelni kell az exportőr nyilatkozatát arról, hogy a szaporítóanyag géntechnológiával módosított-e.

(3)⁵⁴ Az importból származó szaporítóanyagot csak annak minősítését követően lehet szaporítóanyagként Magyarország területén forgalomba hozni és felhasználni.

17. §⁵⁵ Szaporítóanyag előállítására, termesztésére, feldolgozására, kiszerezésére, forgalomba hozatalára, illetve az ezekhez kapcsolódó tárolására e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi feltételekkel rendelkező, olyan természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet jogosult, aki a termékpálya szerinti terméktanács tagja.

A vetőmag előállításához szükséges védőtávolság általános szabályai⁵⁶

18. §⁵⁷ (1) A szántóföldi és a kertészeti növényfajok vetőmag előállítása esetén – a genetikai és a növényvédelmi követelmények érvényesítése céljából – e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott védőtávolságokat kell alkalmazni. Az előírt védőtávolságba eső földterületen tilos a vetőmag előállítással termesztett növényfajjal, növényfajtavál azonos vagy ivarilag kompatibilis növényfajt termesztani, beleértve a gyomként megjelenő árvakeléseket is. A földhasználónak a védőtávolság területére eső és általa használt földterületen – beleértve a tanyát és az egyéb földterületeket is – folyamatosan gondoskodnia kell a korlátozott növényfaj, annak árvakelése vagy gyomként megjelenő egyedeinek eltávolításáról.

(2) A vetőmagtermesztés elsődlegességének biztosítása és e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban előírt védőtávolságok érvényesítése érdekében a vetőmag előállítója az előírt védőtávolságon belül lévő termőföld használatával (a továbbiakban: földhasználó) szerződésben állapodhat meg vagy vetőmag szaporítási zárt körzetet hozhat létre.

(3) A vetőmag előállítónak – az érintett földterületrészek területének pontos meghatározásával együtt – a helyi önkormányzat hirdető tábláján, az illetékes kormányhivatalban, illetve a járási hivatalban közzé kell tennie a vetéstervét:

- a) tavaszi vetésű növények esetében január 15-ig,
- b) őszi káposztarepce esetében július 1-jéig,
- c) egyéb őszi vetésű növények esetében augusztus 1-jéig.

(4) A védőtávolságba eső földhasználónak az egyeztetés iránti igényét a közzétételt követően 30 napon belül kell bejelentenie a vetőmag-előállító részére, ha a meghirdetett vetésterv a vetéstervét kedvezőtlenül befolyásolja és számára e törvény végrehajtására kiadott rendelet szerint jelentős eredményvesztést okoz. A földhasználónak bizonyítania kell, hogy a védőtávolságba eső földterületen jelentős anyagi veszteség nélkül nem tud más növényfajt termesztani, nem tudja a vetésforgót más módon kialakítani vagy hasonló értékű és igényű vetőmag előállítását végezni.

Védőtávolság érvényesítése szerződés alapján⁵⁸

18/A. §⁵⁹ (1) A vetőmag előállító a közzétételtől számított 30 napon belül az egyeztetési igényét bejelentő földhasználóval szerződést köt vagy e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott nyilatkozattételre hívja fel azt a földhasználót, akivel nem sikerült megegyeznie. A nyilatkozattételre történő felhívás az érintett földhasználó részére igazolható módon postai úton vagy tanúk igazolása mellett személyesen tehető meg.

(2) Az érintett földhasználó a nyilatkozattételre történő felhívás kézhezvételétől számított 30 napon belül (a továbbiakban: nyilatkozattételi határidő) köteles a vetőmag előállító részére nyilatkozatot tenni, amennyiben a vetőmag előállításához nem járul hozzá. A nyilatkozat a vetőmag előállító részére igazolható módon, postai úton vagy tanúk igazolása mellett személyesen tehető meg. A nyilatkozattételi határidő lejártá után – nyilatkozat hiányában – az érintett földhasználó hozzájárulását megadottnak kell tekinteni.

(3) A vetőmag előállítója a földhasználóval a vetés megkezdése előtt szerződésben állapodhat meg a földhasználat módjáról, illetve arról, hogy a földhasználó milyen feltételekkel kötelezi magát arra, hogy a vetőmag szaporító táblát veszélyeztető növényfajokat és -fajtákat nem termeszt. A szerződésnek tartalmaznia kell a termesztés korlátozásával kapcsolatos kötelezettségeket, valamint az ebből eredő eredménykiesés arányos ellentételezésének módját és mértékét. Az ellentételezés mértékének meghatározására a 18/B. § (7) bekezdésében foglalt szabályokat kell alkalmazni.

(4) A vetőmag előállító jogosult – a földhasználó költségére – a vetőmag szaporítást veszélyeztető növényfajok és fajták haladéktalan eltávolítására, ha a földhasználó a szerződésben foglaltak nem teljesíti vagy a földhasználó a nyilatkozattételi felhívásnak nem tett eleget. A növényállomány eltávolítása nem járhat aránytalan kár okozásával. A földhasználó a vetőmag előállítóval szemben a vetőmag szaporítást veszélyeztető növényfajok és – fajták eltávolítása miatt kárigényt nem érvényesíthet.

Védőtávolság érvényesítése zárt körzet létrehozásával⁶⁰

18/B. §⁶¹ (1) E törvény végrehajtására kiadott jogszabályban előírt védőtávolságok alkalmazásával egy vagy több termesztési ciklusban vetőmag szaporítási zárt körzetet (a továbbiakban: zárt körzet) lehet kialakítani. A zárt körzet területét pontosan meg kell határozni az üzemi térképen a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (a továbbiakban: MePAR) szerinti azonosító számmal és a helyrajzi számmal, valamint a helyi sajtóságoknak megfelelő egyéb módon, így különösen dűlőnév, területrész megnevezésével. A zárt körzet létrehozását a növénytermesztési hatóság engedélyezi.

(2) Az a vetőmag előállító, aki legalább 16 ha egybefüggő vetésterülettel és szaporítási szerződéssel rendelkezik, zárt körzet kialakítását kezdeményezheti a terméktanácsnál. A vetőmag előállítását végző fajtatulajdonos vagy fajtaképviselő is kezdeményezheti a zárt körzet kialakítását, ha legalább 16 ha egybefüggő vetésterülettel rendelkezik.

(3) A zárt körzet létesítését kezdeményező vetőmag-előállítónak a zárt körzet létesítésére vonatkozó szándékát a 18. § (3) bekezdésben meghatározott módon közzé kell tennie.

(4) A zárt körzet területén a védőtávolságba eső földterületek használójának az egyeztetés iránti igényét a közzétételt követő 30 napon belül kell bejelentenie a területi agrárkamara részére, ha a meghirdetett zárt körzet a vetéstervét kedvezőtlenül befolyásolja és számára e törvény végrehajtására kiadott rendelet szerint jelentős eredményvesztést okoz, amelyet a 18. § (4) bekezdésében foglaltak szerint bizonyítani kell.

(5) A vetőmag előállítónak értesítenie kell a terméktanácsot a tervezett zárt körzet meghirdetéséről. A terméktanács a tervezett zárt körzettel érintett területi agrárkamarát felkéri, hogy a helyi sajátságok ismeretében, 30 napon belül folytasson egyeztetést a termesztés korlátozásával kapcsolatos kötelezettségekről és az ellentételezés módjáról, mértékéről a védőtávolságba eső földterületek használóival. Az egyeztetéseket március 5-ig be kell fejezni. Az egyeztetés eredményét megállapodásba kell foglalni.

(6) A vetőmag előállítónak a területi agrárkamara által ellenjegyzett megállapodást meg kell küldenie a terméktanács részére. A megállapodásban külön kell felsorolni az egyezés által érintett területeket, és külön az olyan területrészeket, amelyek tekintetében a földhasználóval nem sikerült megegyezni. A megállapodásnak tartalmaznia kell a vetőmag előállító által felajánlott ellenszolgáltatásokat, amelyeket a földhasználók elutasítottak.

(7) A földhasználó a termelés korlátozásával kapcsolatos kötelezettségeiért az eredetileg termesztési tervezett növényi kultúra eredményével arányos ellentételezésre – így különösen terményre, természetbeni szolgáltatásra, illetve korlátozási díjra – tarthat igényt. Az arányos ellentételezés mértékét a zárt körzet térségére jellemző, a korlátozás alá eső növényi kultúra jövedelmezőségére és a termelt növény átlagos terméshozamára figyelemmel kell meghatározni. A korlátozás alá eső növényi kultúra és a földhasználó által termesztett növényi kultúra jövedelmezőségének, illetve az elmaradt haszonnak az adott év betakarításkori megyei átlaga alapján kell kiszámítani a korlátozási díj mértékét.

18/C. §⁶² (1) A vetőmag előállító a zárt körzet engedélyezése iránti kérelmet – az egyeztetést követően – a terméktanács véleményével és az egyeztetés dokumentációjával együtt 8 napon belül továbbítja a növénytermesztési hatóságnak. A kérelemhez csatolni kell a zárt körzet kialakításának tervezetét.

(2) A növénytermesztési hatóságnak 8 napon belül kell határozatot hoznia a zárt körzet engedélyezéséről. A növénytermesztési hatóság nem tagadhatja meg az engedélyezést, ha a zárt körzet kialakítása megfelel az előírt követelményeknek. A zárt körzet kialakításának engedélyezéséről szóló határozatban rendelkezni kell az egyes idegen beporzást vagy növényegészségügyi fertőzést előidéző növényfajok, növényfajták termesztésének korlátozásáról, tilalmáról, valamint azokat a földhasználókat megillető ellenszolgáltatásról, akikkel nem sikerült megegyezni. A zárt körzet kialakításának engedélyezéséről szóló határozatot a növénytermesztési hatóság honlapján közzé kell tenni. A zárt körzetet elrendelő határozatot hirdetmény útján is közölni kell, ha a védőtávolságba eső földterületeken van ismeretlen földhasználó.

(3) A zárt körzeten belüli korlátozás, illetve a tilalom betartását a növénytermesztési hatóság ellenőrzi és elrendeli a növényállomány megsemmisítését, ha a korlátozás, illetve a tilalom ellenére a zárt körzeten belül a tiltott növényfaj egyedeinek eltávolítása elmaradt. A növénytermesztési hatóság határozatában foglaltakat haladéktalanul végre kell hajtani. A földhasználója köteles túrni,

hogy a saját költségére a növényállomány eltávolításra kerüljön, amely nem járhat aránytalan kár okozásával.

Törzsültetvény

19. § (1)⁶³ Az állami elismerésben részesített szőlő-, gyümölcs- és erdészeti fajták minőségi szaporításának biztosítására törzskönyvezett növényállományt kell létrehozni. Ezeket törzskönyvezés céljából be kell jelenteni a növénytermesztési hatóságnak.

(2)⁶⁴ Aki Magyarország területén szőlő-, gyümölcs- erdészeti fajta és fás szárú energetikai célú fajta minősített vetőmagját, vegetatív szaporító alapanyagát állítja elő, annak e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott feltételek szerint törzsültetvényt, illetve anyanövény-állományt kell létesítenie. A törzsültetvény létesítését a növénytermesztési hatóság engedélyezi.

(2a)⁶⁵ A növénytermesztési hatóság a minősített gyümölcs törzsültetvényekről, a szőlő törzsültetvényekről és standard ültetvényekről, valamint az erdészeti és fás szárú energetikai célú törzsültetvényekről, standard ültetvényekről, valamint a szaporítóanyag-forrásokról nyilvántartást vezet. A nyilvántartás a törzsültetvények helyére, telepítésének idejére, fajára, fajtára és származására vonatkozó adatok vonatkozásában közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(3) A központi és üzemi törzsültetvények fenntartását, ellenőrzési rendjét, azok szerepét a növényfajták szaporításában külön jogszabály szabályozza.

(4)⁶⁶ Forgalomba hozatal céljából – a külön jogszabályban meghatározott kivétellel – csak törzsültetvényből származó alapanyag felhasználásával és csak engedélyezett árutermelő szőlő-, gyümölcs faiskolában, illetve csemetekertben, e törvény és a növényegészségügyi előírások betartásával lehet szaporítóanyagot előállítani.

(5)⁶⁷ A törzsültetvények és faiskolák létesítéséhez szükséges védőtávolság betartása érdekében a 18. § és a 18/A–18/D. § előírásait a szakterület sajátosságainak megfelelően kell alkalmazni. A faiskola a törzsültetvény létesítésének engedélyezését megelőzően kezdeményezheti a szaporítóanyag előállítási zárt körzet létesítését.

Szaporítóanyag minősítés

20. § (1)⁶⁸ A szaporítóanyagot külön jogszabály szerinti eljárásban kell minősíteni. A szaporítóanyagnak a minősítés során megállapított minőségéért a szaporítóanyag tétel forgalomban tartásának ideje alatt a szaporítóanyag tétel mindenkor tulajdonosa a felelős. A szaporítóanyag addig maradhat forgalomban, és addig használható fel vetésre, illetve ültetésre, ameddig minősítő paraméterei megfelelnek a külön jogszabályban előírt feltételeknek, amelyet a növénytermesztési hatóság bármikor ellenőrizhet.

(2) A minősítés folyamata a következő tevékenységeket tartalmazza:

a) származás igazolása,

b) termőhelyi, szántóföldi, faiskolai, palántanevelő üzemi ellenőrzés,

c) mintavétel,

d) laboratóriumi szaporítóanyag vizsgálat,

e) fémzárolás, és

f) fajtaazonosító kitermesztés,

g) minősítést igazoló okirat kiállítása.

(3)⁶⁹ A növénytermesztési hatóság a (2) bekezdés szerinti szaporítóanyag minősítést a teljes eljárásra, vagy annak részfolyamataira vonatkozóan, külön jogszabályban meghatározott módon, a termékpálya szerinti terméktanács véleménye megkérésével a szaporítóanyag előállítóra a saját maga vagy a vele erre szerződést kötő által előállított vagy előállítatott szaporítóanyag vonatkozásában átruházhatja, felügyeleti jogának megtartása mellett. A növénytermesztési hatóság az engedélyt a minőség veszélyeztetése esetén visszavonhatja.

(4)⁷⁰ Mintavevői tevékenységet csak az folytathat, aki rendelkezik a növénytermesztési hatóság engedélyével. A kérelemben meg kell jelölni a kérelmező természetes személyazonosító adatait.

(5)⁷¹ A növénytermesztési hatóság annak engedélyezi a mintavevői tevékenység folytatását, aki megfelel az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott egyéb feltételeknek. A növénytermesztési hatóság az engedély megadásával egyidejűleg nyilvántartásba veszi a szolgáltatót.

(6)⁷² A növénytermesztési hatóság a mintavevői tevékenység folytatására engedéllyel rendelkező személyekről nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait. A nyilvántartásból kizárólag a mintavevői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

*A szaporítóanyag csomagolása,
jelölése (címkézése)⁷³*

21. §⁷⁴ (1)⁷⁵ Vetőmagot, dughagymát és fokhagyma szaporítóanyagot csak olyan csomagolóanyagban lehet forgalomba hozni, amely biztosítja a minőség megóvását, valamint nem teszi lehetővé a kivételt és a kicserélést a csomagolóanyag megsértése nélkül.

(2) A szaporítóanyag-tételt, illetve annak egységeit a külön jogszabály szerinti címkével kell ellátni úgy, hogy a címke sérülés nélkül ne legyen eltávolítható.

(3) A címkén a külön jogszabályban meghatározott adatokat magyar nyelven is fel kell tüntetni.

Géntechnológiával módosított szervezettel szennyezett szaporítóanyag termesztésbe bocsátása⁷⁶

21/A. §⁷⁷ (1) A növénytermesztési hatóság a géntechnológiával módosított szervezettel szennyezett szaporítóanyag termesztésbe bocsátása miatt

a) az érintett növényi kultúra, valamint

b) e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott védőtávolságon belül található ivarilag kompatibilis növényfajt tartalmazó növényi kultúra

megsemmisítését rendelheti el.

(2) A növénytermesztési hatóság által elrendelt megsemmisítés esetén a megsemmisítéssel érintett területen a megsemmisítés bekövetkezésének időpontjában saját nevében és kockázatára, jogszerű földhasználóként mezőgazdasági termelést folytató természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott feltételekkel és mértékben kárának enyhítésére juttatásra jogosult.

(3) Nem jár juttatás, amennyiben

a) a termelő a géntechnológiával módosított szervezettel szennyezett szaporítóanyagot jogellenesen hozza be az országba,

b) a termelő a szaporítóanyag azonosságát nem tudja hitelt érdemlően bizonyítani,

c) a termelő nem fémzárolt vetőmagot, nem minősített vegetatív szaporítóanyagot, illetve ültetési anyagot bocsátott termesztésbe,

d) a termelőnek tudomása volt arról, hogy géntechnológiával módosított szervezettel szennyezett szaporítóanyagot bocsátott termesztésbe,

e) a termelő az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott növényi kultúra beazonosítása és megsemmisítése során a növénytermesztési hatósággal nem működött együtt,

f) a termelő e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott követelés érvényesítőre a kárigényét nem engedményezte,

g) a termelő a megsemmisítés miatt felmerült kárigényéről lemondott vagy azt az *f)* pont szerinti követelésérvényesítőn kívül másra engedményezte.

(4) A védőtávolságon belül található ivarilag kompatibilis növényfajt tartalmazó növényi kultúra megsemmisítésének elrendelése esetén a termelőnek nem jár juttatás, ha a növényi kultúra beazonosítása és megsemmisítése során a növénytermesztési hatósággal nem működött együtt, továbbá a (3) bekezdés *f)* és *g)* pontjában meghatározott esetekben.

(5) A költségvetési törvénynek a miniszter által vezetett minisztérium fejezetében külön alcímen a (2) bekezdés szerinti juttatás fedezetére céllelőirányzatot kell biztosítani.

(6) Az (1)–(4) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni a szaporítóanyagot előállítókra és továbbszaporítókra is.

Hatósági feladatok, a szakigazgatás szervezete

22. §⁷⁸ A miniszter

a) irányítja a növényfajták állami elismerésével, valamint a szaporítóanyagok előállításával, minősítésével és forgalomba hozatalával kapcsolatos tevékenységet.

*b)–e)*⁷⁹

23. § (1)⁸⁰ A növénytermesztési hatóság közhiteles hatósági nyilvántartást vezet:

a) a növényfajták állami elismerésére irányuló kérelmekről, valamint az állami elismerésben részesített növényfajtákról, amely tartalmazza

aa) a bejelentő természetes személyazonosító adatait, cégnevét, adószámát, székhelyét, telephelyét,

ab) az állami elismerésben részesített növényfajta nevét,

ac) az állami elismerés évét (időpontját);

b) a vetőmag előállítókról, valamint az engedélyes vagy a nyilvántartásba vett szőlő-, gyümölcs-, dísznövény, zöldségpálánta-, erdészeti és fás szárú energetikai szaporítóanyag-előállítókról és szaporítóanyag-forgalmazókról, amely tartalmazza

ba) a természetes személy ügyfél természetes személyazonosító adatait, lakcímét, adóazonosító jelét,

bb) jogi személy, valamint jogi személyiség nélküli szervezet esetén az azonosító adatokat (cégnevét, adószámát, székhelyét, telephelyét),

bc) a Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Hivatal regisztrációs számát vagy a növénytermesztési hatóság partner azonosítóját,

bd) a tevékenység megjelölését,

be) szaporítóanyag előállítás esetén a vetés, illetve a termesztés helyének azonosító adatait (cím, helyrajzi szám, MePaR azonosító szám, földrajzi koordináták, táblaszám, terület mérete), valamint szaporítóanyag forgalmazás esetén a telephely megfelelő azonosító adatait;

c) a minősített szaporítóanyag tételekről, amely tartalmazza

ca) a tétel előállítójának megnevezését,

cb) a tétel előállításának idejét,

cc) a minősítésre beérkező szaporítóanyag fajtáját,

cd) a minősítésre beérkező szaporítóanyag mennyiségét;

d) a szántóföldi és zöldség növényfajták esetében a vetőmag kiszerezést folytatókról, amely tartalmazza

da) a vetőmag kiszerező természetes személy azonosító adatait, illetve jogi személy, valamint jogi személyiség nélküli szervezet cégnevét, adószámát, székhelyét, telephelyét,

db) a kiszerezésre engedélyezett fajok nevét;

e) a standard zöldség vetőmag előállítókról és forgalmazókról, amely tartalmazza

ea) a természetes személy ügyfél természetes személyazonosító adatait, lakcímét, adóazonosító jelét,

eb) jogi személy, valamint jogi személyiség nélküli szervezet esetén a cégnevét, adószámát, székhelyét, telephelyét,

ec) engedélyezett fajok nevét;

f) a minősített és ellenőrzött erdészeti és fás szárú energetikai célú szaporítóanyag tételekről, amely tartalmazza

fa) a fajta vagy származás megnevezését,

fb) a szaporítóanyag mennyiségét,

fc) az előállítás idejét;

g) az erdészeti génmegőrzési tételekről és génrezervátumokról, amely tartalmazza

ga) a génmegőrzési egység elnevezését,

gb) a génmegőrzési egység egyedi azonosítóját, ami tartalmazza a megőrzött faj nevét, a génmegőrzési módot (*ex situ*, illetve *in situ*) és az egyedi állomány azonosító sorszámot,

gc) a génmegőrzési egység földrajzi fellelhetőségét,

gd) a tulajdonos, illetve a gazdálkodó, kezelő nevét;

h) a minősített és ellenőrzött gyümölcs szaporítóanyag tételekről, amely tartalmazza

ha) a fajtanevet,

hb) a szaporítóanyag mennyiségét,

hc) az előállítás idejét;

i) a minősített és ellenőrzött szőlő szaporítóanyag tételekről, amely tartalmazza

ia) a fajtanevet,

ib) a szaporítóanyag mennyiségét,

ic) az előállítás idejét;

j) a határon átnyúló szolgáltatás folytatása esetén a 15. § (10) bekezdése szerinti bejelentést tevőkről.

(2)⁸¹ A növénytermesztési hatóság

a) elvégzi vagy elvégezteti az állami elismerésre bejelentett növényfajták fajtavizsgálatát, illetve a növényfajta-oltalom iránt bejelentett növényfajták kísérleti vizsgálatát;

b) ellátja a Fajtaminősítő Bizottság titkársági feladatait;

c) előterjesztést készít a Fajtaminősítő Bizottság részére a növényfajták állami elismerésére, annak meghosszabbítására, illetve visszavonására;

d) a Fajtaminősítő Bizottság állásfoglalása, illetve az elvégzett DUS-vizsgálat szerint kiadja a növényfajták állami elismeréséről, annak meghosszabbításáról, illetve visszavonásáról szóló határozatokat;

e) vezeti és közzéteszi a Nemzeti Fajtajegyzéket;

f) bejegyzi az új fajtafenntartókat;

g) minősíti a szaporítóanyagokat és a törzsültetvényeket;

h) engedélyezi:

ha) az állami elismerésre bejelentett növényfajták egyedi szaporítását,

hb) a szaporítóanyag szaporítási zárt körzetek kialakítását,

hc) a szaporítóanyag tételek átruházott jogkörben történő minősítését,

hd) a fémzárolt szaporítóanyag tételek kiszerezését,

he) a törzsültetvények létesítését,

hf) a faiskola és palántanevelő üzem létesítését,

hg) a szőlő-, gyümölcs-, dísznövény-, erdészeti és fás szárú energetikai szaporítóanyagok, valamint zöldségpalánta előállítását és forgalomba hozatalát;

i) engedélyezheti a 15. § (1) bekezdésében foglaltaknak vagy e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti minősítési feltételeknek meg nem felelő szaporítóanyag eseti felhasználását;

j) ellenőrzi:

ja) a növényfajták fajtafenntartásának eredményességét, a fajtaleírásban rögzített morfológiai tulajdonságok alapján,

jb) a szaporítóanyagok előállítását, feldolgozását, forgalomba hozatalát, felhasználását,

jc) az átruházott jogkörben végzett szaporítóanyag-tétel minősítést,

jd) a zárt körzetben az előírt korlátozások betartását;

k) eljár – a 23/A. §-ban foglaltakra is figyelemmel – az e törvény és a végrehajtására kiadott jogszabály rendelkezéseinek megsértése esetén.

(3)⁸² A növénytermesztési hatóság hatósági igazolványt állít ki az ellenőrzést végző munkatársa részére. A növénytermesztési hatóság ellenőrzési tevékenysége kiterjed minden olyan helyre, ahol a szaporítóanyag előállítását, kezelését, tárolását végzik, továbbá, ahol szaporítóanyagot forgalomba hoznak vagy szaporító alapanyagot felhasználnak. A termelő, illetve a forgalmazó köteles az

ellenőrzést végző személy bejutását biztosítani az ellenőrizendő helyre és együttműködni az ellenőrzést végzővel.

(4)⁸³ A növénytermesztési hatóság közigazgatási eljárásban országos illetékességgel hozott döntése ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek helye nincs.

(5)⁸⁴ A növénytermesztési hatóság az (1) bekezdés *a*) pontja szerinti nyilvántartásban lévő adatokat az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszerben kezeli.

23/A. §⁸⁵ (1) A szaporítóanyag jelölésére (címkezésére) vonatkozóan e törvényben és a végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvényben (a továbbiakban: Fttv.) meghatározott hatóság jogosult, ha a jogsértés az Fttv. 2. §-ának *a*) pontja értelmében vett fogyasztót érint. Az eljáró hatóság az Fttv.-ben meghatározott szabályok szerint jár el.

(2) Az (1) bekezdésben említett rendelkezések a fogyasztóvédelemről szóló törvény alkalmazásában fogyasztóvédelmi rendelkezések.

24. § A Fajtaminősítő Bizottság

a) állásfoglalást hoz a növényfajta állami elismerésére, annak meghosszabbítására, illetve az állami elismerés időtartamának lejárta előtt a növényfajta a Nemzeti Fajtajegyzékből való törlésére, az új fajtafenntartók bejegyzésére,

b)⁸⁶ jóváhagyja a növénytermesztési hatóság javaslata alapján a fajtavizsgálati módszereket.

Az állami feladatok pénzügyi fedezete

25. § (1) A 4. § (1) bekezdésében meghatározott genetikai anyagok és a referencia fajta megőrzése, fenntartása, telepítése, valamint a Központi Törzsültetvények létesítése, fejlesztése, fenntartása, továbbá ezekben a növényfajta és klónok vírusmentesítésének finanszírozását a központi költségvetésből kell biztosítani.

(2)⁸⁷ A szaporítóanyagok díjtétellel nem ellentételezett hatósági ellenőrzésének költségét a központi költségvetésből kell biztosítani.

26. § (1)⁸⁸ A növényfajta állami elismerésével kapcsolatos feladatok és vizsgálatok díjtétellel nem ellentételezett részét a központi költségvetésből kell biztosítani.

(2)⁸⁹ A növénytermesztési hatóság

a) az állami elismeréshez elvégzett fajtavizsgálatokért,

b) a növényfajta-oltalomra bejelentett fajta kísérleti vizsgálatáért,

c) a szaporítóanyag minősítéséért, valamint

d) az állami elismerésben részesített növényfajta állami elismerésének időtartama alatt végzett azonossági vizsgálatokért és az azzal összefüggő feladat ellátásáért

a miniszter e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében meghatározott mértékű díjat számít fel.

26/A. §⁹⁰ Az e törvény hatálya alá tartozó hatósági eljárás díj- és illetékmentes, amennyiben az adott eljárásra e törvény végrehajtására kiadott jogszabály igazgatási szolgáltatási díjat nem állapít meg.

Szankciók

27. §⁹¹ A növénytermesztési hatóság e törvény és a végrehajtására kiadott jogszabályok rendelkezéseinek megsértése esetén

a) eltilt a 15. § előírásainak nem megfelelő szaporítóanyag saját célú felhasználásától és forgalomba hozatalától, illetve a jogosulatlanul előállított szaporítóanyagot zár alá veszi,

b)⁹² szigorított minősítést rendel el,

c) az előállító költségére elrendeli a más célra fel nem használható szaporítóanyag megsemmisítését,

d)⁹³ a jogsértő tevékenységét meghatározott időre megtiltja, és az erről szóló határozatot a növénytermesztési hatóság honlapján közzéteszi,

e) az eredetet igazoló bizonylattal nem rendelkező növényfajta használata esetén a faiskolai, illetve palántanevelő üzemi engedélyt visszavonja, illetve

f) minőségvédelmi bírságot szab ki.

Minőségvédelmi bírság

28. § (1)⁹⁴ A növénytermesztési hatóság e törvény és a végrehajtására kiadott jogszabályok előírásainak megsértőjével szemben minőségvédelmi bírságot szab ki, ha megállapítja, hogy az előállított, illetve forgalomba hozott szaporítóanyag nem felel meg az előírt követelményeknek.

(2) A minőségvédelmi bírság mértékét külön jogszabály szerint kell megállapítani.

(3)⁹⁵ A minőségvédelmi bírságot a növénytermesztési hatóság előirányzat-felhasználási keretszámlájára kell befizetni.

(4)⁹⁶

Záró rendelkezések

29. § (1)⁹⁷ Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

(2) A (3) és (4) bekezdés az e törvény kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(3)⁹⁸

(4) A (3) bekezdésben foglaltakat a termőföld állam által életjáradék fizetése ellenében történő megvásárlásáról szóló 255/2002. (XII. 13.) Korm. rendelet alapján már kifizetett életjáradéokra is alkalmazni kell.

(5)⁹⁹

(6) E törvénynek a növényfajták állami elismerésére vonatkozó rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

(7)¹⁰⁰ Az e törvény hatálybalépése előtt állami elismerésben részesített fajták állami elismerésének időtartamára a növényfajták állami elismeréséről, valamint a vetőmagvak és vegetatív szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 1996. évi CXXXI. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

30. § (1)¹⁰¹ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben

a) szabályozza a minőségvédelmi bírság mértékét és kiszabásának rendjét¹⁰² és

b) jelölje ki a növénytermesztési hatóságot vagy hatóságokat.¹⁰³

(2)¹⁰⁴ Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

a)¹⁰⁵ az állami elismerésre köteles növényfajták körét tartalmazó fajjegyzéket, a Nemzeti Fajtajegyzék, a Leíró Fajtajegyzék és az Ajánlott Fajták Jegyzéke összeállításával és közzétételével összefüggő feladatokat,¹⁰⁶

b)¹⁰⁷ az állami elismerés növényfajonkénti, valamint növényfajon belüli felhasználási cél szerinti feltételeit, eljárási rendjét, a fajtavizsgálatokat, a növényfajták egyedi engedély alapján való szaporításának, továbbá a fajtafenntartás eredményessége ellenőrzésének feltételeit, továbbá a Fajtaaminósító Bizottság működésére vonatkozó előírásokat,¹⁰⁸

c)¹⁰⁹ a szaporítóanyag-minősítés eljárási rendjét, a mintavétel szabályait, a mintavevői tevékenység folytatásának részletes feltételeit, az e tevékenységre jogosító engedély kiadásának rendjét, a nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartása esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket¹¹⁰

d) a szaporítóanyag tételek átruházott minősítésének személyi és tárgyi feltételeit,¹¹¹

e)¹¹² a továbbszaporítás és az árutermesztés céljára szolgáló szántóföldi, kertészeti, szőlő-, gyümölcs-, dísznövény-, zöldség-, erdészeti növényfajták szaporítóanyaga előállításának, feldolgozásának, kiszerezésének és forgalomba hozatalának személyi és tárgyi feltételeit, valamint a 15. § (7) bekezdése szerinti engedély kiadásának rendjét és a 15. § (9) és (10) bekezdése szerinti bejelentés részletes szabályait, az engedély iránti kérelem, illetve a bejelentés, valamint a nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartása esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket¹¹³

f) a forgalomba hozható szaporítóanyagok minőségének előírásait,¹¹⁴

g) a zárt körzetek kialakításának feltételeit,¹¹⁵

h) a törzsültetvények, a faiskolák és palántanevelő üzemek létesítésének feltételeit,¹¹⁶

i) a génmegőrzési feladatokat, a genetikai anyagok védelme szempontjából jelentős növényfajokat, továbbá azok megőrzésének, fenntartásának, átadásának feltételeit, kijelölje a genetikai anyagok megőrzéséért felelős intézményeket, valamint ezek eljárási rendjét,¹¹⁷

*j)*¹¹⁸ az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben az állami elismerés, a fajtavizsgálatok, a szaporítóanyag-minősítés díjtételeit,¹¹⁹

k) az Európai Unió intézményeivel való kapcsolattartás rendjét,

*l)*¹²⁰ az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a szaporítóanyagok nemzetközi forgalmát is érintő, a vámkezeléshez kapcsolódó korlátozó rendelkezéseket,

*m)*¹²¹ a géntechnológiával módosított szervezettel szennyezett szaporítóanyag felhasználása miatt kárt szenvedett termelők kárának enyhítésére szolgáló juttatás részletes szabályait.

31. § Ez a törvény szabályozási tárgykörében a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács 66/401/EGK irányelve a takarmánynövény-vetőmagok forgalmazásáról,

b) a Tanács 66/402/EGK irányelve a gabonavetőmagok forgalmazásáról,

c) a Tanács 68/193/EGK irányelve a vegetatív szőlő-szaporítóanyagok forgalmazásáról,

d) a Tanács 92/34/EGK irányelve a gyümölcs növények szaporító alapanyagának és ültetési anyagának forgalmazásáról,

e) a Tanács 2002/53/EK irányelve a mezőgazdasági növényfajok közös fajtajegyzékéről,

f) a Tanács 2002/54/EK irányelve a répvetőmag forgalmazásáról,

g) a Tanács 2002/55/EK irányelve a zöldségvetőmagok forgalmazásáról,

h) a Tanács 2002/56/EK irányelve a vetőburgonya forgalmazásáról,

i) a Tanács 2002/57/EK irányelve az olaj- és rostonövények vetőmagjának forgalmazásáról,

*j)*¹²² a Tanács 98/56/EK irányelve a dísznövények szaporítóanyagainak forgalmazásáról,

*k)*¹²³ a Tanács 2008/72/EK irányelve a vetőmagokon kívüli zöldségzaporító és -ültetési anyagok forgalmazásáról,

*l)*¹²⁴ a Tanács 2008/90/EK irányelve a gyümölcsstermő növények szaporítóanyagai, illetve a gyümölcsstermesztésre szánt gyümölcsstermő növények forgalmazásáról,

m)¹²⁵ a Bizottság 2008/62/EK irányelve a helyi és a regionális feltételekhez természetes módon alkalmazkodott, és génerózió által veszélyeztetett mezőgazdasági honos fajok és fajták elfogadása, és ezen honos fajok és fajták vetőmagjának, valamint vetőburgonyájának forgalmazása esetében alkalmazható eltérésekről,

n)¹²⁶ a Bizottság 2009/145/EK irányelve az egy adott helyen és régióban hagyományosan termesztett és génerózió által veszélyeztetett honos zöldségfajok és fajták, illetve a kereskedelmi növénytermesztési szempontból tényleges értékkel nem rendelkező, csupán bizonyos feltételek melletti termesztésre nemesített zöldségek fajtáinak elismerése, és ezen honos fajok és fajták vetőmagjának forgalmazása esetében alkalmazható eltérésekről.

32. §¹²⁷ A törvény 2. § 35. pontjának és 21/A. §-ának a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv – 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel módosított – 8–10. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

¹ A törvényt az Országgyűlés a 2003. június 23-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2003. július 10.

² Lásd az 1995: XXXIII. törvény Ötödik Részét.

³ Az 1. § (4) bekezdését a 2006: CVII. törvény 28. § (8) bekezdése iktatta be.

⁴ Lásd az 1998. évi XXVII. törvényt.

⁵ A 2. § 6. pontja a 2013: CXCV. törvény 1. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁶ A 2. § 9. pontját a 2013: CXCV. törvény 18. § (2) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁷ A 2. § 10. pontja a 2009: LVI. törvény 276. §-a szerint módosított szöveg

⁸ A 2. § 11. pontja a 2009: LVI. törvény 276. §-a szerint módosított szöveg.

⁹ A 2. § 13. pontja a 2013: CCLII. törvény 52. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰ A 2. § 14. pontja a 2013: CCLII. törvény 52. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹¹ A 2. § 15. pontját a 2009: LVI. törvény 277. §-a hatályon kívül helyezte.

¹² A 2. § 16. pontja a 2013: CCLII. törvény 52. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹³ A 2. § 25. pontja a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

¹⁴ A 2. § 27. pontja a 2013: CCLII. törvény 52. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁵ A 2. § 28. pontja a 2013: CCLII. törvény 52. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

- ¹⁶ A 2. § 33. pontja a 2013: CCLII. törvény 52. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.
- ¹⁷ A 2. § 35. pontját a 2013: CXCIX. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
- ¹⁸ A 2. § 36. pontját a 2013: CXCIX. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
- ¹⁹ A 3. § a 2008: XLVII. törvény 43. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.
- ²⁰ Az 5. § (1) bekezdése a 2011: CCI. törvény 226. § c) pontja szerint módosított szöveg.
- ²¹ A 6. § (2) bekezdés a) pontja a 2013: CXCIX. törvény 2. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
- ²² A 7. § (1) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése, a 2009: LVI. törvény 277. §-a szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ²³ A 7. § (2) bekezdés b) pontja a 2011: CCI. törvény 226. § a) pontja szerint módosított szöveg.
- ²⁴ A 7. § (2) bekezdés d) pontját a 2013: CXCIX. törvény 3. §-a iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
- ²⁵ A 7. § (3) bekezdése a 2013: CCLII. törvény 52. § (5) bekezdésével megállapított szöveg.
- ²⁶ A 7. § (4) bekezdése a 2013: CCLII. törvény 52. § (5) bekezdésével megállapított szöveg.
- ²⁷ A 7. § (5) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése, a 2013: CXCIX. törvény 18. § (3) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
- ²⁸ A 8. § a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.
- ²⁹ A 9. § (1) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése, a 2011: CCI. törvény 226. § a) pontja szerint módosított szöveg.
- ³⁰ A 9. § (2) bekezdése a 2013: CXCIX. törvény 4. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
- ³¹ A 10. § (2) bekezdése a 2013: CXCIX. törvény 5. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
- ³² A 10. § (3) bekezdése a 2013: CXCIX. törvény 5. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
- ³³ A 11. § (1) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.
- ³⁴ A 11. § (2) bekezdése a 2013: CXCIX. törvény 6. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

³⁵ A 12. § (1) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

³⁶ A 12. § (2) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

³⁷ A 12. § (3) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

³⁸ A 12. § (4) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése, a 2009: LVI. törvény 276. §-a szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁹ A 14. § (1) bekezdése a 2013: CXCV. törvény 7. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁴⁰ A 14. § (3) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése, a 2009: LVI. törvény 277. §-a szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴¹ Az 15. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze a 2011: CCI. törvény 226. § c) pontja szerint módosított szöveg.

⁴² A 15. § (1) bekezdés b) pontját a 2013: CXCV. törvény 18. § (2) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁴³ A 15. § (1) bekezdés c) pontja a 2013: CXCV. törvény 18. § (1) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁴⁴ A 15. § (1) bekezdésének d) pontja a 2009: LVI. törvény 276. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁵ A 15. § (1a) bekezdését a 2012: XVIII. törvény 44. § (1) bekezdése iktatta be.

⁴⁶ A 15. § (2) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése, a 2009: LVI. törvény 276. §-a szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁷ Az 15. § (4) bekezdése a 2011: CCI. törvény 226. § d) pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁸ A 15. § (7) bekezdését a 2009: LVI. törvény 275. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: CXCV. törvény 8. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁴⁹ A 15. § (8) bekezdését a 2009: LVI. törvény 275. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: CXCV. törvény 8. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁵⁰ A 15. § (9) bekezdését a 2009: LVI. törvény 275. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[51](#) A 15. § (10) bekezdését a 2009: LVI. törvény 275. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[52](#) A 15. § (11) bekezdését a 2009: LVI. törvény 275. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: CXCV. törvény 8. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[53](#) A 16. § (2) bekezdése a 2011: CCI. törvény 226. § d) pontja szerint módosított szöveg.

[54](#) A 16. § (3) bekezdése a 2011: CCI. törvény 226. § b) pontja szerint módosított szöveg.

[55](#) A 17. § a 2013: CCLII. törvény 52. § (6) bekezdésével megállapított szöveg.

[56](#) A 18. §-t megelőző alcím a 2013: CXCV. törvény 18. § (1) bekezdés a) pontjával megállapított szöveg.

[57](#) A 18. § a 2013: CXCV. törvény 9. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[58](#) A 18/A. §-t megelőző alcímet a 2013: CXCV. törvény 10. §-a iktatta be.

[59](#) A 18/A. §-t a 2013: CXCV. törvény 10. §-a iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[60](#) A 18/B. §-t megelőző alcímet a 2013: CXCV. törvény 10. §-a iktatta be.

[61](#) A 18/B. §-t a 2013: CXCV. törvény 10. §-a iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[62](#) A 18/C. §-t a 2013: CXCV. törvény 10. §-a iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[63](#) A 19. § (1) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése, a 2013: CXCV. törvény 18. § (3) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[64](#) A 19. § (2) bekezdése a 2013: CXCV. törvény 11. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[65](#) A 19. § (2a) bekezdését a 2013: CXCV. törvény 11. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[66](#) A 19. § (4) bekezdése a 2013: CXCV. törvény 18. § (1) bekezdés c) pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[67](#) A 19. § (5) bekezdése a 2013: CXCV. törvény 11. § (3) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[68](#) A 20. § (1) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

⁶⁹ A 20. § (3) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

⁷⁰ A 20. § (4) bekezdését a 2009: LVI. törvény 275. § (3) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁷¹ A 20. § (5) bekezdését a 2009: LVI. törvény 275. § (3) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁷² A 20. § (6) bekezdését a 2009: LVI. törvény 275. § (3) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁷³ A 21. §-t megelőző alcím a 2008: XLVII. törvény 43. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁴ A 21. § a 2008: XLVII. törvény 43. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁵ A 21. § (1) bekezdése a 2013: CXCV. törvény 12. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁷⁶ A 21/A. §-t megelőző alcímet a 2013: CXCV. törvény 13. §-a iktatta be.

⁷⁷ A 21/A. §-t a 2013: CXCV. törvény 13. §-a iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁷⁸ A 22. § felvezető szövege a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

⁷⁹ A 22. § b)–e) pontját a 2006: CIX. törvény 30. §-a hatályon kívül helyezte.

⁸⁰ A 23. § (1) bekezdése a 2013: CXCV. törvény 14. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁸¹ A 23. § (2) bekezdését a 2009: LVI. törvény 277. §-a hatályon kívül helyezte, újonnan a 2013: CXCV. törvény 14. §-a iktatta be. Ez utóbbi módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁸² A 23. § (3) bekezdése a 2013: CXCV. törvény 14. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁸³ A 23. § (4) bekezdését a 2009: XXVIII. törvény 13. §-a iktatta be. E módosító törvény 17. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. május 15. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸⁴ A 23. § (5) bekezdését a 2012: XVIII. törvény 35. §-a és a 44. § (2) bekezdése iktatta be.

⁸⁵ A 23/A. §-t a 2008: XLVII. törvény 43. § (4) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 53. § (11) bekezdésének a) pontja alapján a rendelkezést a 2008. szeptember 1. napját követően indított eljárásokban kell alkalmazni.

⁸⁶ A 24. § b) pontja a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

⁸⁷ A 25. § (2) bekezdése a 2009: LVI. törvény 277. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁸⁸ A 26. § (1) bekezdése a 2009: LVI. törvény 275. § (6) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁸⁹ A 26. § (2) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (3) bekezdése, a 2009: LVI. törvény 276. §-a szerint módosított szöveg.

⁹⁰ A 26/A. §-t a 2013: XXXV. törvény 18. §-a iktatta be.

⁹¹ A 27. § a 2008: XLVII. törvény 43. § (5) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. § (11) bekezdésének b) pontja alapján a rendelkezést a 2008. szeptember 1. napját követően indított eljárásokban kell alkalmazni.

⁹² A 27. § b) pontja a 2009: LVI. törvény 277. §-a szerint módosított szöveg.

⁹³ A 27. § d) pontja a 2009: LVI. törvény 276. §-a szerint módosított szöveg.

⁹⁴ A 28. § (1) bekezdése a 2008: XLVII. törvény 43. § (6) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. § (11) bekezdésének c) pontja alapján a rendelkezést a 2008. szeptember 1. napját követően indított eljárásokban kell alkalmazni.

⁹⁵ A 28. § (3) bekezdése a 2011: CLXVI. törvény 18. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁶ A 28. § (4) bekezdését a 2011: CLXVI. törvény 84. § 31. pontja hatályon kívül helyezte.

⁹⁷ A 29. § (1) bekezdése a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 605. pontja szerint módosított szöveg.

⁹⁸ A 29. § (3) bekezdését a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 605. pontja hatályon kívül helyezte.

⁹⁹ A 29. § (5) bekezdését a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 605. pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁰⁰ A 29. § (7) bekezdése a 2007: LXXXII. törvény 13. § (1) bekezdésének 51. pontja szerint módosított szöveg.

¹⁰¹ A 30. § (1) bekezdése a 2006: CIX. törvény 29. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰² Lásd a 369/2004. (XII. 26.) Korm. rendeletet.

¹⁰³ Lásd a 327/2010. (XII. 27.) korm. rendeletet, a 22/2012. (II. 29.) Korm. rendeletet.

¹⁰⁴ A 30. § (2) bekezdésének felvezető szövege a 2007: LXXXII. törvény 13. § (1) bekezdésének 51. pontja szerint módosított szöveg.

¹⁰⁵ A 30. § (2) bekezdésének a) pontja a 2009: LVI. törvény 275. § (7) bekezdésével megállapított szöveg.

[106](#) Lásd a 40/2004. (IV. 7.) FVM rendeletet, a 104/2009. (VIII. 5.) FVM rendeletet, a 72/2010. (V. 13.) FVM rendeletet, a 65/2011. (VII. 11.) VM rendeletet, a 27/2012. (III. 24.) VM rendeletet.

[107](#) A 30. § (2) bekezdésének b) pontja a 2009: LVI. törvény 275. § (7) bekezdésével megállapított szöveg.

[108](#) Lásd a 40/2004. (IV. 7.) FVM rendeletet, a 104/2009. (VIII. 5.) FVM rendeletet, a 72/2010. (V. 13.) FVM rendeletet, a 65/2011. (VII. 11.) VM rendeletet, a 27/2012. (III. 24.) VM rendeletet.

[109](#) A 30. § (2) bekezdésének c) pontja a 2009: LVI. törvény 276. §-a szerint módosított szöveg.

[110](#) Lásd a 48/2004. (IV. 21.) FVM rendeletet, a 90/2004. (V. 18.) FVM rendeletet, a 87/2006. (XII. 28.) FVM rendeletet, a 45/2008. (IV. 11.) FVM rendeletet, a 104/2009. (VIII. 5.) FVM rendeletet, a 72/2010. (V. 13.) FVM rendeletet, a 45/2012. (V. 8.) rendeletet, a 86/2012. (VIII. 15.) VM rendeletet.

[111](#) Lásd a 48/2004. (IV. 21.) FVM rendeletet, az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendeletet, a 45/2008. (IV. 11.) FVM rendeletet, a 72/2010. (V. 13.) FVM rendeletet, a 45/2012. (V. 8.) VM rendeletet, a 86/2012. (VIII. 15.) VM rendeletet.

[112](#) A 30. § (2) bekezdésének e) pontja a 2009: LVI. törvény 276. §-a szerint módosított szöveg.

[113](#) Lásd a 110/2003. (X. 21.) FVM rendeletet, a 48/2004. (IV. 21.) FVM rendeletet, az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendeletet, a 62/2004. (IV. 27.) FVM rendeletet, a 64/2004. (IV. 27.) FVM rendeletet, a 90/2004. (V. 18.) FVM rendeletet, a 87/2006. (XII. 28.) FVM rendeletet, a 45/2008. (IV. 11.) FVM rendeletet, a 72/2010. (V. 13.) FVM rendeletet, a 65/2011. (VII. 11.) VM rendeletet, a 27/2012. (III. 24.) VM rendeletet, a 45/2012. (V. 8.) VM rendeletet, a 86/2012. (VIII. 15.) VM rendeletet.

[114](#) Lásd a 90/2004. (V. 18.) FVM rendeletet, a 87/2006. (XII. 28.) FVM rendeletet, a 45/2008. (IV. 11.) FVM rendeletet, a 104/2009. (VIII. 5.) FVM rendeletet, a 72/2010. (V. 13.) FVM rendeletet, a 65/2011. (VII. 11.) VM rendeletet, a 27/2012. (III. 24.) VM rendeletet, a 45/2012. (V. 8.) VM rendeletet, a 86/2012. (VIII. 15.) VM rendeletet.

[115](#) Lásd a 48/2004. (IV. 21.) FVM rendeletet, a 45/2008. (IV. 11.) FVM rendeletet, a 72/2010. (V. 13.) FVM rendeletet, a 45/2012. (V. 8.) VM rendeletet.

[116](#) Lásd a 72/2010. (V. 13.) FVM rendeletet.

[117](#) Lásd a 95/2003. (VIII. 14.) FVM rendeletet, a 72/2010. (V. 13.) FVM rendeletet.

[118](#) A 30. § (2) bekezdésének j) pontja a 2007: LXXXII. törvény 13. § (1) bekezdésének 51. pontja szerint módosított szöveg.

[119](#) Lásd a 65/2011. (VII. 11.) VM rendeletet, a 27/2012. (III. 24.) VM rendeletet, a 63/2012. (VII. 2.) VM rendeletet.

[120](#) A 30. § (2) bekezdésének l) pontja a 2007: LXXXII. törvény 13. § (1) bekezdésének 51. pontja szerint módosított szöveg.

[121](#) A 30. § (2) bekezdés m) pontját a 2013: CXCI. törvény 15. §-a iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[122](#) A 31. § j) pontját a 2013: CXCI. törvény 16. §-a iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[123](#) A 31. § k) pontját a 2013: CXCI. törvény 16. §-a iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[124](#) A 31. § l) pontját a 2013: CXCI. törvény 16. §-a iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[125](#) A 31. § m) pontját a 2013: CXCI. törvény 16. §-a iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[126](#) A 31. § n) pontját a 2013: CXCI. törvény 16. §-a iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

[127](#) A 32. §-t a 2013: CXCI. törvény 17. §-a iktatta be. E módosító törvény 19. § (1) bekezdése alapján a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.